

ÖZET

Buluş, insanlığın ilk ortaya çıkışından beri var olan ve sürekli gelişim içinde bulunan, yeni ürünlerin ortaya çıkması veya mevcut ürünlerin geliştirilmesi ile şekillenen bir yaratım sistemidir. Buluşun korunmasına ilişkin ise ilk düzenlemelerin fikir eserleri alanında Roma döneminde ortaya çıktığı bilinmekteyken eski ve orta çağda herhangi bir düzenleme olduğuna ilişkin kanıt yoktur.

Fikri hakların gelişimiyle birlikte buluşların korunması da önem kazanmıştır. İş ilişkisi kapsamında buluşlar hizmet buluşları ve serbest buluşlar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Tezimizin konusu olan işçi buluşları iş ilişkisi içinde, işyeri deneyimi ve desteği ile çalışanlar tarafından bulunan buluşlardır.

İşçi buluşları üzerinde işverenin tam hak talebi, kısmi hak talebi mümkün olmaktadır. Bu çalışmada işverenin işçi buluşları üzerindeki haklarına değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Buluş, Hizmet Buluşu, Fikri Haklar, Serbest Buluş, Patent

ABSTRACT

Invention is a creation system that has existed since the first emergence of mankind and is in continuous development, shaped by the emergence of new products or the development of existing products. While it is known that the first regulations regarding the protection of the invention emerged in the Roman period in the field of intellectual property, there is no evidence that there was any regulation in the ancient and middle ages.

With the development of intellectual property rights, the protection of inventions has also gained importance. Inventions within the scope of the labour relationship are divided into two as service inventions and free inventions. Labour inventions, which are the subject of our thesis, are inventions made by employees within the employment relationship, with the experience and support of the workplace.

It is possible for the employer to claim full or partial rights on employee inventions. In this study, the rights of the employer on labour inventions will be discussed.

Keywords: Invention, Service Invention, Intellectual Rights, Free Invention, Patent